

BLODAU AR GYFER FFERMYDD: CYFLEOEDD A GWYBODAETH YMARFEROL I DYFWYR SYDD EISIAU DECHRAU FFERMIO BLODAU YNG NGHYMRU.

Ydych chi'n newydd i ffermio blodau yng Nghymru? Ydych chi eisiau arallgyfeirio i ffermio blodau?

Yn yr erthygl hon, mae Tyfu Cymru yn rhoi rhai mannau cychwyn o Brexit i flodau...

Wrth i Brexit ddechrau dod i rym, mae'n debygol y bydd cynnydd yn y galw am flodau a dyfir ym Mhrydain ac wrth i ddefnyddwyr ddod yn fwy ymwybodol o'r neges 'tyfu nid mewnforio' (*grown not flown*) mae cyfle i ffermwyr blodau newydd a photensial i berchnogion tir arallgyfeirio i gynhyrchu blodau i'w torri o Gymru. Mae [adroddiad NFU](#) o 2016 o'r enw *Backing British Blooms*, yn archwilio'r farchnad flodau yng Nghymru a'r Alban. Mae Tyfu Cymru wedi adrodd o'r blaen ar y duedd sy'n dod i'r amlwg 'Tyfu nid Mewnforio' [yma](#)

'*Gall y farchnad blodau sydd wedi'u torri ddysgu llawer o'r ffordd y mae'r diwydiant bwyd a diod wedi hyrwyddo tarddiad a ffynonellau lleol fel ffordd i fanteisio ar ddiddordeb cynyddol defnyddwyr mewn deall o ble y daw ein bwyd. Ac nid oes cam mawr rhwng gwybod o ble y daw ein llaeth, i fod eisiau gwybod pwy sydd wedi tyfu ein blodau. Mae'r diddordeb hwn yn aml yn rhan o ddyhead i brynu'n foesegol a lleihau milltiroedd bwyd (neu flodau).' (erthygl Hwb Gwybodaeth TC)*

Mae yna lawer o gyfleoedd hyfyw ar gyfer tyfu blodau yng Nghymru; gellir gweld cipolwg ar gyfleoedd yn y sector yn adnoddau Hwb Gwybodaeth Tyfu Cymru isod:

- Creu busnes twristiaeth - ydych chi wedi clywed am gae Insta? Gweler gweminar Tyfu Cymru '[Integrating your farm in to a tourism business](#)'.
- [Unlock nutrients for flowers](#) - iechyd pridd
- Gall pecyn cymorth y gellir ei lawrlwytho ar [Tyfu Heb Bridd ar gyfer Cnydau Addurniadol](#) gynnig model tyfu amgen
- Gallai [Ymestyn y tymhorau tyfu ar gyfer blodau](#) ddarparu incwm ychwanegol i'ch busnes
- Dysgwch fwy trwy weminar [A flower farmer's year](#)

Gall Tyfu Cymru gynnig:

Amrywiaeth o hyfforddiant a chymorth busnes a ariennir 100% ar gyfer pob busnes garddwriaeth fasnachol yng Nghymru gan gynnwys cyngor arbenigol, cefnogaeth cymheiriaid a hyfforddiant arbenigol gan y diwydiant. **Gallwch wneud cais a darganfod mwy [yma](#)**

TyfuCymru

Lantra Wales, Royal Welsh Showground, Builth Wells LD2 3WY
T:+44 (0)1982 552646
E: tyfcymru@lantra.co.uk
W: www.tyfcymru.co.uk

TyfuCymru is led by Lantra Wales which is a company registered in England and Wales.

Registered no: 2823181
Charity no: 1022991
VAT no: 585 3815 08

Pa gefnogaeth sydd ar gael yng Nghymru ar hyn o bryd ar gyfer sefydlu busnes blodau i'w torri'n fasnachol?

Blodau o'r Fferm

Sefydliaid aelodaeth ledled y DU (aelodaeth flynyddol am £75), sy'n cynnig cefnogaeth i ffermwyr blodau newydd a phresennol sydd ag aelodaeth iach yng Nghymru. Mae'r aelodau'n elwa o:

- Mynediad at gyngor busnes ac awgrymiadau gan dyfwyr blodau a gwerthwyr blodau profiadol, cyfle i rwydweithio â phobl o'r un anian a rhannu profiad mewn cyfarfodydd lleol
- Cyfleoedd i fagu hyder trwy helpu mewn sioeau a digwyddiadau
- Mynediad at erthyglau, templedi a blogiau aelodau, fforymau Facebook caeedig, cylchlythyr misol i aelodau
- Yn gymwys i gael prisiau is ar gyrsiau a gweithdai ynghyd â chynigion unigryw gan gyflenwyr a hyrwyddir.

Hyrwyddir cyrsiau trwy'r dudalen digwyddiadau

<https://www.flowersfromthefarm.co.uk/events-1> ac maent yn cynnwys tyfu blodau i ddechreuwyr i aelodau.

Cyswllt Ffermio

Rhaglen Mentre sy'n cael ei rhedeg trwy Gyswllt Ffermio. Cynlluniwyd Mentre i baru ffermwyr a pherchnogion tir sy'n edrych i gamu'n ôl o'r diwydiant gyda newydd-ddyfodiaid sy'n chwilio am ffordd i ffermio. Mae'n twys pobl ar y ddwy ochr trwy'r camau allweddol sy'n ofynnol i ddod o hyd i ddarpar bartner busnes. Mae'r pecyn cymorth yn cynnig gwasanaeth paru, mentora, cynllunio busnes a chyngor cyfreithiol i ddarparu arweiniad ar bob cam o sefydlu menter ar y cyd.

[Mentre | Busnes Cymru \(llyw.cymru\)](#)

Cynllunio busnes ar gyfer newydd-ddyfodiaid trwy Gyswllt Ffermio

Yn debyg i'r cyngor sydd ar gael o dan y categori Cynllunio Busnes (BP), mae'r categori hwn yn darparu cyngor cynllunio busnes cynhwysfawr, sy'n cwmpasu'r fenter gyfan. Bydd y categori hwn yn rhoi darlun clir o'ch proffil busnes cyfredol, gan feincnodi lle rydych chi nawr. Byddwch yn deall eich cryfderau a'ch gwendidau ac yn gwybod yr hyn y dylech chi anelu ato'n realistig er mwyn parhau i fod yn gynaliadwy, yn effeithlon ac yn broffidiol yn y

TyfuCymru

Lantra Wales, Royal Welsh Showground, Builth Wells LD2 3WY
T:+44 (0)1982 552646
E:tyfcymru@lantra.co.uk
W:www.tyfcymru.co.uk

TyfuCymru is led by Lantra Wales which is a company registered in England and Wales.

Registered no: 2823181
Charity no: 1022991
VAT no: 585 3815 08

blynnyddoedd i ddod. Bydd y categori hwn hefyd yn canolbwytio ar anghenion a gofynion penodol newydd-ddyfodiaid i'r diwydiant.

Cynllunio Busnes ar gyfer Newydd Ddyfodiaid | Busnes Cymru (gov.wales)

Cynllun newydd-ddyfodiaid trwy Gyswilt Ffermio: [Annog diwydiant i fanteisio ar gyfleoedd ar gyfer newydd ddyfodiaid | Busnes Cymru \(gov.wales\)](#)

I gael mwy o wybodaeth am Cyswilt Ffermio, cysylltwch â'ch swyddog datblygu lleol:

[Eich Swyddog Datblygu Lleol | Busnes Cymru \(llyw.cymru\)](#)

Cyswilt Ffermio - Merched mewn Amaethyddiaeth

Thema drawsbynciol trwy'r rhaglen cyswilt ffermio, gall ymgeiswyr cymwys gael mynediad at wasanaethau trwy'r canolfannau gwasanaeth - gan gynnwys grwpiau, digwyddiadau a mentora agriscop.

<https://www.walesfarmer.co.uk/news/18483410.call-women-lead-way/>

Busnes Cymru

Mae cefnogaeth generig trwy Busnes Cymru i newydd-ddyfodiaid - taflenni ffeithiau ac adnoddau ar-lein <https://businesswales.gov.wales/starting-up/cy>

Porth sgiliau trwy Busnes Cymru [Dechrau eich Busnes | Busnes Cymru Porth Sgiliau \(gov.wales\)](#) yn cyfeirio at daflenni ffeithiau ar-lein

Cynghrair Tyfwyr Organig

Mae gan OGA adnoddau ar-lein ac mae ganddyn nhw un weminar am iechyd pridd ar gyfer tyfu blodau:

Ym mis Rhagfyr 2020, cynhaliodd Cynghrair y Tyfwyr Organig (OGA) a Chymdeithas y Pridd weminar am ddim ar gyfer tyfwyr blodau newydd a sefydledig. Rhannodd aelod OGA Jez Taylor, Pennaeth Gardd y Farchnad yn Daylesford Organic Farm, ei gyfoeth o wybodaeth, profiad a brwdrydedd. Siaradodd Jez am sut mae tyfu blodau yn gweithio'n dda ochr yn ochr â menter lysiau, yn enwedig oherwydd bod gwaith blodau i'w wneud yn y gaeaf pan fydd pethau'n dawelach i dyfwyr llysiau. Mae'n sôn am ei gynghorion a'i hoff fathau, gan gyfeirio at fylbiau, lluosflwydd, blodau blynnyddol a chnydau gwarchodedig.

<https://www.youtube.com/watch?v=SX3fi2a7ZCM&feature=youtu.be>

TyfuCymru

Lantra Wales, Royal Welsh Showground, Builth Wells LD2 3WY
T:+44 (0)1982 552646
E: tyfcymru@lantra.co.uk
W: www.tyfcymru.co.uk

TyfuCymru is led by Lantra Wales which is a company registered in England and Wales.

Registered no: 2823181

Charity no: 1022991

VAT no: 585 3815 08

Mae OGA yn cynnig rhaglen fentora mewn cydweithrediad â The Land Workers Alliance: Mae'r rhaglen fentora yn agored i bobl sydd wedi bod yn rhedeg busnes (neu sydd â rôl gwneud penderfyniadau mewn busnes ffermio) am lai na phum mlynedd.

Yn anffodus, ar hyn o bryd, nid yw'r rhaglen yn agored i bobl nad ydynt wedi cychwyn eu busnes eto. Mae'r rhaglen yn agored i bobl ar draws pob sector ffermio gwahanol.

Cyrsiau blodau ychwanegol yng Nghymru

- The Flower Meadow, Llain Manal, Penrhiwpal, Llandysul, Ceredigion, SA44 5QH
<https://www.theflowermeadow.co.uk/courses> Yn cynnwys: Dylunio ac archebu hadau/planhigion, paratoi pridd, hau/plannu, cynnal a chadw a chynllunio olyniaeth
- Farhill Flowers, Elm Farm, Far Hill, Llanishen, Cas-went, NP16 6QZ
<https://www.farhillflowers.co.uk/news/> - tyfu'ch blodau i'w torri eich hun.

Mae Tyfu Cymru yn cynnig llawer o adnoddau ffermio blodau trwy ei [hwbs gwybodaeth](#) ond os hoffech drafod eich cynllun ar gyfer ffermio blodau neu unrhyw gynllun garddwriaeth fasnachol arall ac anghenion hyfforddi, cysylltwch â thîm Tyfu Cymru: tyfucymru@lantra.co.uk

Adnoddau a chefnogaeth ddefnyddiol arall

Cynghrair Gweithwyr Tir

Yn cynnig y rhaglen **Farm Start**: <https://landworkersalliance.org.uk/farm-start-network/>

Mae LWA wedi cynhyrchu canllawiau ar-lein i gychwyn fferm.

<https://landworkersalliance.org.uk/wp-content/uploads/2018/10/Farm-Start.pdf>

Maent yn cynnig mentora rhwng cymheiriad a mentora i ffermwyr - nid yw'r wefan yn sôn yn arbennig am ffermio blodau ac nid yw'n glir pa gostau sydd ynghlwm wrth agwedd cymheiriad y rhaglen. Mae'r rhaglen fentoriaid yn cael ei rhedeg fel peilot ac mae cost o £150 i aelodau a £200 i'r rhai nad ydyn nhw'n aelodau (mae ymgeisio ar gyfer 2021 bellach ar gau):

<https://landworkersalliance.org.uk/wp-content/uploads/2020/09/Application-Guidelines-2021.pdf>

Nid oes darpariaeth benodol ar gyfer hyfforddiant ffermio blodau masnachol penodol ar gyfer ffermwyr presennol neu newydd-ddyfodiaid.

TyfuCymru

Lantra Wales, Royal Welsh Showground, Builth Wells LD2 3WY
T:+44 (0)1982 552646
E: tyfucymru@lantra.co.uk
W: www.tyfucymru.co.uk

TyfuCymru is led by Lantra Wales which is a company registered in England and Wales.

Registered no: 2823181

Charity no: 1022991

VAT no: 585 3815 08

